

Uchwała Nr 172
Komitetu Monitorującego
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
z dnia 10 czerwca 2020 roku

w sprawie zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Zgodnie z art. 49 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 uchwała, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 pozytywnie opiniuje zmiany Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 będących bezpośrednią konsekwencją procedury dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Ryszard Kamiński

Przewodniczący

Komitetu Monitorującego Program Rozwoju

Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

/podpisano elektronicznie/

Załącznik do uchwały Nr 172 Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 z dnia 10 czerwca 2020 r.

Rozdział	8. OPIS WYBRANYCH DZIAŁAŃ
Podrozdział	8.1. Opis ogólnych warunków mających zastosowanie do więcej niż jednego działania, w tym, w stosownych przypadkach, definicja obszarów wiejskich, poziomy bazowe, zasada wzajemnej zgodności, planowane wykorzystanie instrumentów finansowych, planowane wykorzystanie zaliczek oraz wspólne przepisy dotyczące inwestycji, w tym przepisy art. 45 i 46 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013
Strona	160-163

Rodzaj zmiany:

W części „Instrumenty Finansowe” zmian brzmienia przepisu dotyczącego wykorzystania środków z instrumentów finansowych

Rozszerzenie możliwości instrumentów finansowych w ramach PROW 2014-2020 poprzez dodanie do udzielanych z Funduszu Gwarancji Rolnych gwarancji spłaty kredytów obrotowych Funduszu Gwarancji Rolnych z dopłatami do oprocentowania tych kredytów w wysokości 2%. Szacuje się, że dopłaty do tych kredytów i objęcie ich gwarancjami łącznie z gwarancjami do kredytów inwestycyjnych udzielanymi na podstawie dotychczasowych zasad wymaga zwiększenia kwoty wydatków o 18,6 mln euro

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Instrumenty finansowe

Mając na względzie utrudniony dostęp rolników oraz przedsiębiorstw przetwórczych do zewnętrznego źródła finansowania działalności, zdiagnozowany w ramach prowadzonej oceny ex-ante odnośnie możliwości zastosowania instrumentów finansowych (potwierdzenie występowania tzw. luki finansowej), w ramach programu udostępnione zostaną odpowiednie instrumenty finansowe, których zadaniem będzie ułatwienie dostępu do ww. zewnętrznych źródeł finansowania.

Oszacowana w ramach oceny ex ante tzw. luka finansowa (ok. 11,6 mld zł) jest wielokrotnie większa od planowanego wkładu środków PROW 2014-2020 w instrumenty finansowe.

Ze wstępnych wyników oceny ex-ante wynika, że instrumentem, który najlepiej odpowie na potrzeby ostatecznych odbiorców pomocy jest instrument gwarancji portfelowych.

[...]

Dopuszczalna będzie możliwość łączenia gwarancji uzyskanej z instrumentu finansowego oraz wsparcia w formie grantu w ramach finansowania inwestycji, zgodnie z art. 37 ust. 8 i 9 rozporządzenia 1303/2013, z zachowaniem poziomów intensywności pomocy określonych w załączniku II rozporządzenia 1305/2013 oraz zasad pomocy państwa.

[...]

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Instrumenty finansowe

Mając na względzie utrudniony dostęp rolników oraz przedsiębiorstw przetwórczych do zewnętrznego źródła finansowania działalności, zdiagnozowany w ramach prowadzonej oceny ex-ante odnośnie możliwości zastosowania instrumentów finansowych (potwierdzenie występowania tzw. luki finansowej) **oraz skutki epidemii COVID-19 wpływające na trudności z utrzymaniem płynności finansowej** w ramach programu rozszerzony zostanie zakres stosowanych instrumentów finansowych, których zadaniem będzie ułatwienie dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania.

Oszacowana w ramach oceny ex ante tzw. luka finansowa (ok. 11,8 mld zł) jest wielokrotnie większa od planowanego wkładu środków PROW 2014-2020 w instrumenty finansowe.

Ze wstępnych wyników oceny ex-ante wynika, że instrumentem, który najlepiej odpowie na potrzeby ostatecznych odbiorców pomocy jest instrument gwarancji portfelowych. Natomiast biorąc pod uwagę analizę możliwości finansowania produkcji rolnej i obsługi zobowiązań gospodarstw rolnych w warunkach ograniczeń rynkowych związanych z epidemią COVID-19 najlepszym wsparciem będzie **ułatwiony dostęp do kredytów obrotowych z gwarancją spłaty Funduszu Gwarancji Rolnych bez konieczności traktowania tego kredytu jako uzupełnienie do dotacji PROW lub kredytu inwestycyjnego Funduszu Gwarancji Rolnych** oraz **włączenie do tego kredytu obrotowego możliwości uzyskania dotacji na dopłatę do oprocentowania odsetek przez okres 12 miesięcy.**

[...]

Dopuszczalna będzie możliwość łączenia gwarancji uzyskanej z instrumentu finansowego oraz wsparcia w formie grantu w ramach finansowania inwestycji, zgodnie z art. 37 ust. 8 i 9 rozporządzenia 1303/2013, z zachowaniem poziomów intensywności pomocy określonych w załączniku II rozporządzenia 1305/2013 oraz zasad pomocy państwa.

Dodatkowo będzie możliwe stosowanie dopłat do oprocentowania kredytów obrotowych z Funduszu Gwarancji Rolnych w wysokości 2% przez okres 12 miesięcy z gwarancją ich spłaty w okresie 39 miesięcy dla kredytów odnawialnych i 51 miesięcy dla kredytów nieodnawialnych. Kredyty będą mogły być udzielane nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2020 r. Wydatki na udzielanie gwarancji spłaty kredytów Funduszu Gwarancji Rolnych oraz kredytów obrotowych a także na dopłaty do oprocentowania kredytów obrotowych wyniosą 68,6 mln euro;

przy czym dopłaty do oprocentowania kredytu są wypłacane na rzecz banku kredytującego -zgodnie z art. 42 ust.1 lit. a rozporządzenia 1303/2013.

[...]

Rozdział	10. PLAN FINANSOWY
Podrozdział	10.3.4 M04 - Inwestycje w środki trwałe (art. 17)
Strona	724

Rodzaj zmian:

Zmiana wartości podanych w tabeli dla M04.

M04 - Inwestycje w środki trwałe (art. 17) - przed zmianą

Rodzaje regionów i dodatkowe alokacje		Mająca zastosowanie wielkość wkładu EFRROW na okres 2014-2020 (%)	Mająca zastosowanie wielkość wkładu EFRROW 2014–2020 (%) zgodnie z art. 59 ust. 4 lit. g) rozporządzenia (UE) nr 1305/2013	Wielkość wkładu mająca zastosowanie do instrumentów finansowych, za które odpowiedzialna jest instytucja zarządzająca, 59(4)(d) 2014–2020 (%)	Wielkość wkładu mająca zastosowanie do instrumentów finansowych, za które odpowiedzialna jest instytucja zarządzająca 59(4)(d), 2014–2020 (%) zgodnie z art. 59 ust. 4 lit. g) rozporządzenia (UE) nr 1305/2013	Instrumenty finansowe Szacunkowa kwota EFRROW 59(4)(d) 2014–2020 (EUR)	Całkowity planowany wkład Unii na okres 2014-2020 (€)
Art. 59 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 - Regiony słabiej rozwinięte i regiony najbardziej oddalone oraz mniejsze wyspy Morza Egejskiego w rozumieniu rozporządzenia (EWG) nr 2019/93	Main	63.63%		63.63%		27 042 750,00	1 526 746 351,00 (2A) 439 391 012,00 (3A) 58 450 518,00 (P4)
	Art. 59 ust. 4 lit. e) rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 - Operacje otrzymujące dofinansowanie ze środków finansowych	100%					0,00 (2A) 0,00 (3A) 90 782 035,00 (P4)

	przekazanych do EFRROW poprzez zastosowanie art. 7 ust. 2 i art. 14 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013						
Art. 59 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 - Wszystkie regiony, w których PKB na mieszkańca w okresie 2007-2013 był niższy niż 75 % średniej UE-25 w okresie odniesienia, ale których PKB na mieszkańca jest wyższy niż 75 % średniego PKB w UE-27	Main	63.63%		63.63%		4 772 250,00	245 156 338,00 (2A) 84 316 988,00 (3A) 11 542 482,00 (P4)
	Art. 59 ust. 4 lit. e) rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 - Operacje otrzymujące dofinansowanie ze środków finansowych przekazanych do EFRROW poprzez zastosowanie art. 7 ust. 2 i art. 14 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013	100%					0,00 (2A) 0,00 (3A) 8 493 965,00 (P4)
Total						31 815 000,00	2 464 879 689,00

Całkowity wkład Unii zarezerwowany na operacje wchodzące w zakres art. 59 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013	169 269 000,00
--	----------------

10.3.4.M04 - Inwestycje w środki trwałe (art. 17) - po zmianie

Rodzaje regionów i dodatkowe alokacje		Mająca zastosowanie wielkość wkładu EFRROW na okres 2014-2020 (%)	Mająca zastosowanie wielkość wkładu EFRROW 2014–2020 (%) zgodnie z art. 59 ust. 4 lit. g) rozporządzenia (UE) nr 1305/2013	Wielkość wkładu mająca zastosowanie do instrumentów finansowych, za które odpowiedzialna jest instytucja zarządzająca, 59(4)(d) 2014–2020 (%)	Wielkość wkładu mająca zastosowanie do instrumentów finansowych, za które odpowiedzialna jest instytucja zarządzająca 59(4)(d), 2014–2020 (%) zgodnie z art. 59 ust. 4 lit. g) rozporządzenia (UE) nr 1305/2013	Instrumenty finansowe Szacunkowa kwota EFRROW 59(4)(d) 2014–2020 (EUR)	Całkowity planowany wkład Unii na okres 2014-2020 (€)
Art. 59 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 - Regiony słabiej rozwinięte i regiony najbardziej oddalone oraz mniejsze wyspy Morza Egejskiego w rozumieniu rozporządzenia (EWG) nr 2019/93	Main	63.63%		63.63%		37 102 653	1 526 746 351,00 (2A) 439 391 012,00 (3A) 58 450 518,00 (P4)
	Art. 59 ust. 4 lit. e) rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 - Operacje otrzymujące dofinansowanie ze środków finansowych przekazanych do EFRROW	100%					0,00 (2A) 0,00 (3A) 90 782 035,00 (P4)

	poprzez zastosowanie art. 7 ust. 2 i art. 14 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013						
Art. 59 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 - Wszystkie regiony, w których PKB na mieszkańca w okresie 2007-2013 był niższy niż 75 % średniej UE-25 w okresie odniesienia, ale których PKB na mieszkańca jest wyższy niż 75 % średniego PKB w UE-27	Main	63.63%		63.63%		6 547 530	245 156 338,00 (2A) 84 316 988,00 (3A) 11 542 482,00 (P4)
	Art. 59 ust. 4 lit. e) rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 - Operacje otrzymujące dofinansowanie ze środków finansowych przekazanych do EFRROW poprzez zastosowanie art. 7 ust. 2 i art. 14 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013	100%					
Total						43 650 180	2 464 879 689,00

Całkowity wkład Unii zarezerwowany na operacje wchodzące w zakres art. 59 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013	169 269 000,00
--	----------------

1. Przepis zgodnie z którym będzie dokonana zmiana:

- Nowo dodany art. 25a ust. 11 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 przez ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2020/558 z dnia 23 kwietnia 2020 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1301/2013 i (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do szczególnych środków zapewniających wyjątkową elastyczność na potrzeby wykorzystania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w odpowiedzi na epidemię COVID-19 zgodnie;

- art.37 ust.7 rozporządzenia 1303/2013.

2. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PROW 2014-2020:

10 czerwca 2020 r.

3. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

Proponowane zmiany finansowe wynikają z:

- bieżącej oceny wdrażania programu oraz potrzeby lepszego rozdysponowania środków instrumentu finansowego w ramach przewidzianego budżetu,
- potrzeby wsparcia beneficjentów ostatecznych wobec kryzysu spowodowanego COVID-19,
- możliwości wystąpienia ograniczenia ze strony gospodarstw rolnych i przetwórców popytu na działalność typowo inwestycyjną, na rzecz działań o charakterze zabezpieczenia bieżącej płynności i zabezpieczenia podstawowej produkcji rolnej.

Proponowana zmiana w przepisach regulujących udzielanie gwarancji spłaty kredytów w ramach PROW 2014-2020 o możliwość rozszerzenia funkcjonującego już instrumentu gwarancyjnego o **stosowanie dopłat do oprocentowania gwarantowanych kredytów obrotowych FGR w wysokości 2% przez okres 12 miesięcy**

umożliwi lepsze wykorzystanie i dostosowane do potrzeb przeciwdziałania skutkom epidemii COVID-19 środków PROW 2014-2020. Stanowiło to będzie odpowiedź ze strony administracji publicznej na oczekiwania producentów rolnych i przedsiębiorców na pomoc w utrzymaniu płynności finansowej w czasach pandemii COVID-19. Rozszerzenie obecnie obowiązujących przepisów o nowe formy instrumentów finansowych finansowane z budżetu PROW 2014-2020 w jego zwiększonej wysokości.

Tab. Zestawienie udzielonych gwarancji ostatecznym odbiorcom oraz opłat związanych z zarządzaniem, o których mowa w art. 42 ust. 1b i 1d rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, na okres programowania 2014–2020 – kumulatywnie

Instrumenty finansowe korzystające ze środków EFRROW w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020					
Rodzaj pomocy	Całkowita kwota kredytu udzielonego ostatecznemu odbiorcy	Numer gwarancji udzielonej ostatecznemu odbiorcy	Data udzielenia gwarancji	Kwota udzielonej gwarancji (wsparcie udzielone ostatecznemu odbiorcy)	Bank kredytujący
0410301002A	1 117 000,00	1	2019-11-18	893 600,00	SGB-Bank
0410301002A	216 000,00	2	2019-11-27	172 800,00	SGB-Bank
0410301002A	200 000,00	3	2019-12-16	160 000,00	SGB-Bank
0410301002A	1 900 000,00	5	2019-12-17	1 520 000,00	SGB-Bank
0410301002A	350 000,00	6	2019-12-17	280 000,00	Bank Spółdzielczy w Brodnicy
0410301002A	24 000,00	7	2020-01-24	19 200,00	Bank Spółdzielczy w Brodnicy
0410301002A	706 000,00	9	2020-01-16	564 800,00	SGB-Bank
0410301002A	184 000,00	10	2020-02-12	147 200,00	SGB-Bank
0410301002A	3 200 000,00	11	2020-02-24	2 560 000,00	Bank Polskiej Spółdzielczości
0410301002A	2 880 000,00	12	2020-02-27	2 304 000,00	SGB-Bank
0410301002A	662 400,00	13	2020-02-27	529 920,00	SGB-Bank
0410301002A	1 000 000,00	14	2020-03-05	800 000,00	SGB-Bank
0410301002A	233 000,00	15	2020-03-09	186 400,00	SGB-Bank
0410301002A	6 800 000,00	16	2020-03-12	4 999 360,00	Alior Bank S.A.
0410301002A	51 200,00	17	2020-03-18	40 960,00	SGB-Bank
0410301002A	851 000,00	18	2020-03-27	680 800,00	SGB-Bank
0410301002A	3 700 000,00	19	2020-03-27	2 960 000,00	SGB-Bank
Razem	24 074 600,00		Razem	18 819 040,00	

stan na 31.03.2020

Tab. Realizacja instrumentu finansowego w ramach PROW 2014-2020

	Umowa o finansowaniu instrumentu finansowego		Wnioski o płatność - zestawienie			Zrealizowane płatności (kwoty wkładu z PROW wypłaconego na rzecz instrumentu finansowego) - zestawienie				
	kwota (zł)		data złożenia	kwota (zł)		data płatności	kwota (zł)		kwota (euro)	
	ogółem	EFRROW		ogółem	EFRROW		ogółem	EFRROW	ogółem	EFRROW
		207 500 000,00	132 032 250,00	2019-09-02	51 875 000,00	33 008 062,48	2019-10-11	51 875 000,00	33 008 062,48	11 826 057,22
SUMA				51 875 000,00	33 008 062,48		51 875 000,00	33 008 062,48	11 826 057,22	7 524 920,20

stan na 31.03.2020

Należy zaznaczyć, iż gwarancje świadczone są w głównej mierze przez banki spółdzielcze. W tym kontekście należy zwrócić uwagę na to, że banki spółdzielcze działają w większości w środowisku lokalnym i bardzo dobrze znają swoich klientów, a bankowość spółdzielcza ma charakter bankowości relacyjnej, gdzie kluczową rolę odgrywają stosunki interpersonalne, a także przywiązanie i lojalność klientów wobec „swojego” banku. Dzięki temu banki spółdzielcze będą mogły pełnić czołową rolę w bieżącym reagowaniu na potrzeby związane z płynnością finansową w czasach pandemii COVID-19.

Jak wskazuje „*Ocena ex ante zasadności zastosowania instrumentów finansowych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020*” utworzenie instrumentu gwarancyjnego jest rozwiązaniem bardziej preferowanym niż instrument dłużny. Udostępnienie bankom pokrycia ryzyka kredytowego w przypadku nowych celów kredytowych dla ostatecznych odbiorców powinno skutkować nieograniczeniem dotychczasowej akcji kredytowej dla gospodarstw rolnych i przedsiębiorstw przetwórstwa rolno-spożywczego, które mogłyby zapanować w przypadku ich braku. Stosownie do wytycznych Komisji Europejskiej w sprawie pomocy tymczasowej dla przedsiębiorców stosowanie dopłat do oprocentowania kredytów obrotowych ułatwia zachowanie płynności finansowej w okresie trudności związanych z pandemią koronawirusa.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Dzięki dokonaniu proponowanemu rozszerzeniu objęcia gwarancji spłaty kredytów w ramach PROW 2014-2020 do 31.12.2020 o możliwość dopłat do oprocentowania kredytów obrotowych FGR oczekuje się zachowania płynności kredytobiorców, zwiększenia wykorzystania budżetu przeznaczonego na instrumenty finansowe, pozytywnego wpływu na wizerunek administracji publicznej.

5. Wpływ na zmianę wskaźników:

6. Wpływ na Umowę Partnerstwa:

7. Powiązanie z Umową Partnerstwa: